

IV.

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebinska: 27. Sožalje svetega Očeta Pija XI. ob smrti škofa Dr. Andreja Karlina. — 28. Življenska pravila pokojnega škofa Dr. Andreja Karlina. — 29. Zahvala za poslednje, rajnemu nadpastirju lavantinskemu izkazane ljubavi. — 30. Izvolitev kapitelskega vikarja za lavantinsko škofijo. — 31. Sveto leto 1933—1934. — 42. Litterae Apostolicae, quibus gratiis privilegiisque augentur solemnia Lourdensia, LXXV ab apparitione anno habenda. — 33. Sacrae Poenitentiariae Apostolicae I. Decretum, quo facultates extraordinariae Palaestinae confessariis Anno Sancto vertente conceduntur. II. Decretum, quo indulgentiae augentur pio exercitio annexae, quod feria sexta ad sacri aeris pulsum perficitur in memoriam D. N. J. Ch. morientis. III. Decretum de indulgentiis recitationi annexis precationi »Angelus Domini« vel alius precis, ut infra notatur. IV. Decretum, quo pium exercitium, quod »Horam sanctam« vocant, indulgentiis ditatur. V. Decretum, quo indulgentia ditatur invocatio quaedam ad SS. Redemptorem. — 24. Naznanilo o sprejemu v kn-šk. dijaško semenišče v Mariboru za šolsko leto 1933/34. — 35. Slostvo.

27.

Sožalje svetega Očeta Pija XI. ob smrti škofa Dr. Andreja Karlina.

Od prevzvišenega gospoda Apostolskega nuncijsa v Beogradu je došla dne 8. aprila naslednja brzojavka:

Cardinalis Secretarius Pacelli mihi misit sequens telegramma.

Sanctitas Sua, accepta magno cum dolore notitia mortis Episcopi Karlin requiem aeternam animae electae adprecatur atque luctui totius dioeceseos participat.

Pellegrinetti.

P. n. gg. dušni pastirji naj vernikom v izpodbudo in tolažbo s prižnice raztolmačijo očetovsko skrb in ljubezen svetega Očeta do lavantinske škofije.

V isto svrho naj bodo tu priobčene besede, ki jih prevzvišeni gospod apostolski nuncij Monsignore Hermenegild Pellegrinetti poleg svoje posebne sožaljne brzojavke z dne 6. aprila med drugim napisal v spomin preminulemu Nadpastirju v dopisu z dne 14. aprila 1933 št. 14.555:

»... gratias ago et habeo, quod tanto obsequio et humanitate sim exceptus, cum ad funus veni in Domino vita defuncti Episcopi Lavantini, Excmi Andree Karlin, quem et pastorales virtutes illustraverunt dum viveret et omnium amor et luctus celebraverunt post mortem. Corona Episcopi secundum cor Iesu est cleri et populi vita christiana. Requiescat ille in pace in Eo, pro quo et in quo vixit, egit, mortuus est! Sint benedicti, qui eum amaverunt et fleverunt et amore et precibus sublevaverunt! Maxime vero consolationem et benedictionem desidero desolatae sorori, quae certe maiori quam caeteri est dolore percussa!

... Clero et populo... det Christus, qui a mortuis resurgit, gratiam et gaudium!«

Življenska pravila pokojnega škofa Dr. Andreja Karlina.

V zapuščini rajnega Nadpastirja se je našlo nekaj malih listkov, ki jih je očitvidno vedno imel pred seboj. Na njih so zabeležna življenska pravila, ki nam vsem morejo biti v trajen opomin in koristno premišljevanje.

Dne 8. marca 1911 (pred nastopom Tržaške škofije):

Naglice se varuj!

Preden se odločiš: obišči sv. R. Telo, moli rožni venec in v čast sv. Jožefu.

Nevolje, ki jo imaš morda v srcu, nikdar ne pokaži!

Prijazen bodi!

Sv. Jožefa, na čigar praznik boš konsekriran, boš častil vse svoje žive dni.
Amicum salutare non confundar. (Eccli. 22, 31.)

Est quaestus magnus pietas cum sufficientia. (I. Tim. 6, 6.)

*

Lumina ex exercitiis, habitis in collegio Patrum C. SS. R. Viennae a 16./11.—
20./11. 1916:

1. Litanias saepius recitabo.

2. Examen particulare quotidie post prandium.

3. Ex Novo Testamento et Imitatione Christi quotidie legam.

4. Frequenter meditare in vita Iesu, ut consequaris cum ipso conformitatem in humilitate, patientia, caritate et oratione.

Certa viriliter, consuetudo consuetudine vincitur. (Imit. Chr. I. 21.)

Hoc exsequar adiuvente gratia D. N. J. Chr., qui et pro futuro sit mihi magister, dux, pontifex et — iustus iudex!

19./11. 1916.

† Andreas m. p.,
Eppus.

Zahvala za poslednje rajnemu nadpastirju lavantinskemu izkazane ljubavi.

»Tisočera hvala Vam in vsem gospodom za vse dobro, kar ste mi storili.«

To so zadnje besede, ki jih je na tem svetu izpregovoril sedaj v Gospodu počivajoči rajni Dr. Andrej Karlin, škof lavantinski, svojemu zdravniku dr. Francu Mariniču, ko je ta prihitel k njemu, da mu olajša zadnje trenutke življenja.

Iste besede ponavlja sedaj Lavantinski stolni kapitelj ter jih v imenu nepozabnega pokojnika ter v svojem imenu naslavlja na vse, ki so doprinesli rajnemu cerkvenemu knezu za dobo njegovega življenja in v njegovi bolezni, zlasti pa, ko je ležal na odru in ko je šel svojo poslednjo pot na pokopališče, toliko dokazov spoštovanja, vdanosti, ljubezni.

Posebna, najponižnejša zahvala svetemu očetu Piju XL, ki je »svojemu dragemu Karlinu«, kakor ga je imenoval sam ob avdijenci Lavantinskega odposlanstva leta 1929, poslal v bolezni apostolski blagoslov ter ob njegovi smrti brzojavno izrazil osiroteli škofiji svojo veliko bolelost in sožalje.

Najlojalnejša zahvala Njeg. Vel. kralju Aleksandru I, ki je blagovolil v veliko izpodbudo duhovščine in ljudstva določiti velespoštovanega gosp. mestnega komandanta generala Svetozarja Hadžića za svojega zastopnika pri pogrebnih svečanostih.

Ne najdemo primernih izrazov za dostojno zahvalo Njegovi prevzvišenosti monsignoru Hermenegildu Pellegrinetti, apostolskemu nunciju v Beogradu, ki je po neštevilnih činih svoje naklonjenosti napram lavantinski škofiji svojo ljubezen do blažopokojnika venčal z osebno udeležbo pri pogrebu in z daritvijo slovesne zadušnice.

Isto velja vsemu prevzvišenemu episkopatu kraljevine Jugoslavije in izven nje, v prvi vrsti nadškofu in metropolitu zagrebškemu dr. Ante Bauerju, ki je vodil žalni sprevod svojega ljubega prijatelja: potem p. n. ljubljanskemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu, ki je požrtvovalno prevzel žalni govor; nadalje graškemu škofu in avstr. vojnemu vikarju dr. Ferdinandu Pawlikowskemu, krškemu škofu dr. Josipu Srebrničju, da so se osebno udeležili pogreba; slednjič dr. Antonu Akšamoviču, dr. Adamu Hefterju, dr. Alojziju Fogarju in dr. Jeronimu Mileti, škofom v Djakovem, ozir. v Celovcu, Trstu in Šibeniku, ki so se dali zastopati po posebnih odposlancih. — In vsem visokim cerkvenim dostojanstvenikom od blizu in daleč, preč. duhovščini domači in tuji, zastopnikom redov, kongregacij, pevskih in drugih društev — ime in število je znano Bogu — iskreni: Bog plačaj.

Med nebrojnimi sožalnimi brzojavkami in pismi so nam bile v srčno uteho: od bratislavskega kardinala dr. Antona Bertrama, od nadškofa dr. A. B. Jegliča, od gg. ministrskega predsednika in ministra pravde: odpošiljateljem teh in ostalih prisrčna hvala!

Vedno se bomo s hvaležnostjo spominjali, da se je slovesnosti osebno udeležil p. n. gosp. ban Dravske banovine dr. Drago Marušič s številnimi zastopniki civilnih oblastev in uradov, kakor je bil zastopan velespoštovani častniški zbor. Mestna uprava mariborska z načelnikom dr. Franjem Lipoldom, ki je odredila razobesitev žalnih zastav; prosvetna oblast, ki je poslala srednje- in ljudskošolsko mladino v sprevod; p. n. policija, ki je tako požrtvovalno skrbela za red in vsi, ki so pripomogli k veličastnemu poteku pogrebne dneva — vsi so si v naših srcih postavili trajen spomenik hvaležnosti.

Dnevno časopisje je prineslo o pokojniku tako lepa in pietete polna poročila, da jih nisi mogel čitati brez ganotja: uredništvom čast in hvala!

Nepreglednim množicam vernega ljudstva, ki so prihajale kropit svojega nadpastirja in so z nemo žalostjo sledile pogrebnim obredom v cerkvi in zunaj cerkve, naj v zahvalo izprosi veliki pokojnik pri tronu božjem v obilni meri nebeški in zemeljski blagoslov in vse dobro.

Lavantinski stolni kapitelj.

30.

Izvolitev kapiteljskega vikarja za lavantinsko škofijo.

Lavantinski stolni kapitelj je v zmislu can. 432 § 1 CJC v svoji seji dne 11. aprila 1933 izvolil presvetlega gospoda naslovnega škofa Bargalskega in prošta dr. Ivana Tomažiča za kapiteljskega vikarja. Kot upravitelju po smrti prevzvišenega gospoda knezoškofa dr. Andreja Karlina osirotele lavantinske škofije velja izvoljenemu kapiteljskemu vikarju can. 435 § 1: Sicut ad Capitulum ante deputationem Vicarii Capitularis, ita deinde ad Vicarium Capitularem transit ordinaria Episcopi iurisdictio in spiritualibus et temporalibus, exceptis iis quae in iure expresse sunt eidem prohibita.

V isti kapiteljski seji in na podlagi istega kanona je bil izvoljen za škofijskega ekonomu p. n. gospod stolni kanonik Rudolf Janežič.

Deus airigat dioecesim atque, ut ei provideatur de bono Pastore, preces fidelium exaudiat!

31.

Sveto leto 1933—1934.

Z Apostolskim pismom z dne 30. januarja 1933 »Quod nuper«¹ je sveti oče Pij XI. razglasil izredno sveto in jubilejno leto, katero je že prej napovedal v svojem božičnem nagovoru.² To izredno sveto leto velja spominu 1900 letnice odrešenja človeškega rodu in traja od 2. aprila 1933 do 2. aprila 1934.

Istočasno s pismom »Quod nuper«, v katerem so določeni pogoji za popolni jubilejni odpustek, je bilo izdanih več konstitucij, v katerih se nahajajo določbe o veljavnosti drugih odpustkov za čas svetega leta, o zadobitvi jubilejnega odpustka izven Rima, o spovednikih itd. V kratkem so te določbe sledeče:

¹ AAS 1933, šte. 1, str. 5 sl.

² Glej Oglasnik lav. škofije, 1933, šte. 1, str. 2 sl.

I. Kako se zadobi jubilejni odpustek:

1. **K r a j.** Jubilejni odpustek se redno more dobiti samo v Rimu. Ali bo sveti oče prihodnje leto ta odpustek raztegnil, kakor običajno, na vso katoliško Cerkev, se ne ve, lahko pa upamo, da se bo to zgodilo.

2. **Č a s.** Od 2. aprila 1933 do 2. aprila 1934.

3. **S v. s p o v e d i n s v. o b h a j i l o.** Zahteva se vredna in veljavna sveta spoved, ki se opravi z namenom, da se zadobi jubilejni odpustek. Treba je tudi posebno v ta namen prejeti sv. obhajilo, ne zadostuje tedaj velikonočno sveto obhajilo. Nikjer pa ni določeno, da se morajo sv. zakramenti prejeti v Rimu, zato romarji ta pogoj morejo izpolniti že doma pred odhodom v Rim.

4. **O b i s k š t i r i h b a z i l i k.** Romarji morajo obiskati trikrat v poljubnem redu tekom enega ali več dni bazilike sv. Janeza v Lateranu, sv. Petra v Vatikanu, sv. Pavla izven obzidja in Marije Snežnice (Santa Maria Maggiore). Vseh obiskov je 12, za vsako cerkev trije. Ti trije obiski za vsako posamezno baziliko se lahko izvršijo neposredno eden za drugim. Obiski se morajo izvršiti z namenom, zadobiti jubilejni odpustek.

5. **P r e d p i s a n e m o l i t v e.** Pri vsakem obisku se molijo sledeče molitve: a) pred oltarjem, kjer je shranjen Najsvetejši Zakrament: 6 krat: Oče naš, Zdrava Marija, Čast bodi; b) pred križem: 3 krat: Vera z vzdihljajem: Molimo te, Kristus, in te hvalimo ... ali podobno; c) pred podobo Matere božje: 7 krat Zdrava Marija s primernim vzdihljajem v spomin Marijinega trpljenja; d) končno pred oltarjem Confessio v baziliki sv. Petra še enkrat Vera.

Vse te molitve se morajo opraviti po namenu sv. očeta, ki je: dušni mir, svoboda Cerkve, mir in sloga med narodi, prava sreča človeštva.

6. **K o l i k o k r a t s e m o r e z a d o b i t i j u b i l e j n i o d p u s t e k.** Tolikokrat, kolikorkrat se izpolnijo pogoji; lahko se nakloni tudi vernim dušam v vicah.

7. **O l a j š a v e.** Če bi kdo med obiski bazilik zbolel ali umrl, ali če bi se to zgodilo, še preden bi z obiski začel, mogoče že med potjo v Rim, prejme popolni odpustek, če je le opravil sv. spoved in prejel sv. obhajilo.

II. Suspendio Indulgentiarum et Facultatum vertente anno Generalis Jubilaei 1933.¹

Ker sv. Oče želi, da pride tekom svetega leta čim več romarjev v večno mesto, stopijo iz veljave tekom tega leta vsi odpustki za žive. Izvzeti pa so:

1. Odpustki in articulo mortis.

2. Odpustek za molitev: Angelus Domini ali Regina coeli.

3. Odpustki 40 urne molitve.

4. Odpustki za one, ki spremljajo Sv. rešnje Telo, kadar se nese k bolniku.

5. Toties-quoties odpustki v asiški Porcijunkuli.

6. Odpustki za one, ki tekom svetega leta obišejo Palestino (glej ta Oglasnik str. 29).

7. Odpustki za obisk lurške votline ob 75 letnici Marijinih prikazovanj (glej ta Oglasnik str. 28).

8. Odpustki, ki jih delijo kardinali, škofi in opati pri pontifikalnih svetih opravilih in pri drugih običajnih prilikah.

Vsi drugi odpustki za žive so v svetem letu ukinjeni, lahko pa se pridobivajo in naklanjajo vernim dušam v vicah. Zato naj dušni pastirji vernike opominjajo, da posebno v svetem letu v obilni meri odpustke naklanjajo svojim dragim rajnim, ki jih mogoče potrebujejo in od njih pričakujejo.

¹ AAS 1933, n. I., pag. 10 squ.

Glede ukinitve fakultet in indultov velja za sveto leto sledeče:

Ad illud idem propositum, ad quod indulgentiarum intermissio spectat, facultates et indulta absolvendi etiam a casibus Nobis et Sedi Apostolicae reservatis, relaxandi censuras, dispensandi a votis eademque commutandi, dispensandi praeterea ab irregularitatibus et impedimentis, cuilibet quoquo modo concessa, extra Urbem eiusque suburbium, per Jubilaei Maximi decursum, suspendimus nullique suffragari volumus.

Vendar ostanejo v veljavi:

1. Fakultete, podeljene spovednikom v Palestini in v Lurdu.
2. Fakultete, dovoljene v cerkvenem zakoniku.¹
3. Fakultete, podeljene pro foro externo nuncijem, ordinarijem in redovnim predstojnikom.
4. Fakultete, podeljene od Sv. Penitencijarije pro foro interno ordinarijem in spovednikom, ako penitent ob času spovedi ne more potovati v Rim.

III. Indulgentiae anni sancti conceduntur monialibus aliisque stabili impedimento detentis cum opportunis facultatibus circa absolutionem et votorum commutationem.²

Nekatere osebe morejo zadobiti jubilejni odpustek doma, namreč:

1. Redovnice in vse, ki se na sprejem pripravljajo, kakor tudi vse osebe, ki pri njih stanujejo, mladina, ki se pri njih vzgaja; izvzeti so otroci, ki stanujejo zunaj in pri njih samo šolo obiskujejo.

2. Sestre z navadnimi obljubami in vse, ki se na sprejem pripravljajo, itd. kakor pod 1.

3. Oblatinje in tretjerednice, ki s cerkvenim dovoljenjem skupno živijo, itd. kakor pod 1.

4. Dekleta in žene, ki živijo v zavodih in konviktih, tudi, če jih ne vodijo redovnice ali sestre.

5. Od moških redov uživajo ta privileg samo strogo kontemplativni redovi, kakor trapisti, kartuzijani itd.

6. Verniki obojega spola: a) kaznjenci in jetniki v ječah in poplajevalnih zavodih; b) vsi, ki radi bolezni ali rahlega zdravja ne morejo v Rim potovati; c) vsi, ki strežejo v bolnišnicah, jetnišnicah in poplajevalnih zavodih; d) delavci (tudi duševni, n. pr. javni nameščenci, verjetno tudi brezposelni), ki si z dnevnim delom zaslužijo kruh in dela ne morejo zapustiti; e) nad 70 let stari ljudje.

Pod katerimi pogoji lahko ti ravnokar naštetih zadobijo jubilejni odpustek?

Prejeti morajo svete zakramente in moliti po namenu sv. Očeta (ni pa določeno, kaj in kolikokrat morajo moliti). Mesto obiska štirih bazilik jim naj škof ali spovednik določi druga primerna dobra dela. Za lavantinsko škofijo se določi molitev celega rožnega venca (vseh treh delov) in enkratni obisk domače župnijske ali samostanske cerkve, oziroma oratorija.

Ta odpustek se more zadobiti, kolikokrat se opravijo predpisani pogoji, lahko se nakloni tudi vernim dušam v vicah.

Če bi kdo bil zadržan vse te pogoje izvršiti, n. pr. vsled bolezni ali smrti, ali bi taka ovira nastopila, še predno bi začel opravljati te pogoje, zadobi jubilejni odpustek, če je imel ta namen in je vredno opravil sv. spoved in prejel sv. obhajilo.

Jubilejna spoved se lahko opravi pri vsakem od Ordinarija aprobiranem spovedniku, ki ima v tem slučaju oblast odvezati »a quibusvis censuris et pec-

¹ Cfr. Can. 2252 sq.

² AAS 1933, n. 1. pag. 19 sq.

catis etiam speciali modo a iure Apostolicae Sedi reservatis aut Ordinario reservatis, excepto casu haeresis formalis et externae, impositis salutari poenitentia aliisque secundum canonicas sanctiones rectaeque disciplinae regulas iniungendis». Z ozirom na redovne osebe pa imajo v takih slučajih spovedniki pooblastilo »dispensandi a votis privatis quibuslibet, quae ea ipsa post professionem solemnem nuncupaverit quaeque regulari observantiae minime adversentur. Confessarios autem supra memoratos volumus quoque commutare posse omnia vota privata, etiam jurata, quibus Sorores in Congregatione votorum simplicium, Oblatae, Tertiariae regulares, puellae et mulieres communibus domibus vitam agentes, sese obstrinxerint, iis votis exceptis, quae Apostolicae Sedi reservata sint, et iis, quorum aut dispensatio vergeret in detrimentum tertii aut commutatio minus arceret a peccato quam ipsum votum.«¹

32.

Litterae Apostolicae,

quibus gratiis privilegiisque augentur solemnia Lourdensia, LXXV ab apparitione anno habenda.²

PIUS PP. XI

Ad perpetuam rei memoriam. — Septuaginta quinque abhinc annis in crypta de Massabielle nuncupata prope Lapurdensem civitatem in Gallia, Immaculata Virgo Maria Beatae Bernardinae Soubirous se se pluries ostendit, benigneque universos homines ad paenitentiam hortata, mirabilis apparitionis locum gratiis privilegiisque fulcivit. Ad ipsum proinde venerabilem locum ex eo ipso tempore apparitionis Immaculatae Virginis, et paulo post ad sanctuarium apud omnes celeberrimum quod ibidem pie devoteque exstructum est, ita turmatim christifideles cuiusque ordinis et nationis peregrinantium more conveniunt, hodieque conveniunt, ad opem auxiliumque implorandum Deiparae Virginis, ut sanctuarium idem Lapurdense nunc una e praecipuis ubique terrarum sacris Marialibus aedibus merito existimetur. Verum cum propediem a mirifico apparitionis facto, ex quo cultus pietasque christifidelium erga Deiparam Virginem sine labe conceptam magis magisque in dies crevit, septuagesimus quintus annus sollempniter celebretur; Nos, ut insignis prodigiosique eventus commemoratio in uberius animorum bonum cedat, libenti quidem animo votis censemus adnuendum, quae Nobis instanter adhibet venerabilis frater Tarbiensium et Lourdensium Episcopus, ut sollempnia proxime celebranda gratiis privilegiisque peculiaribus augeamus. Quapropter, audito quoque Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinali Paenitentiario Maiore, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Eius apostolorum Petri et Pauli auctoritate confisi, hisce Litteris apostolicis, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, qui confessi et sacra Communionem refecti, memoratam de Massabielle cryptam prope civitatem Lapurdensem anno qui decurret a die anniversaria apparitionis Deiparae Virginis, idest undecima proximi mensis Februarii, usque ad diem undecimam eiusdem mensis insequentis anni millesimi noncentissimi trigésimi quarti inclusive, devote visitaverint, ibique pias preces ad Deum iuxta mentem Nostram effuderint, plenariam Indulgentiam, semel tantum lucranda, die ab eisdem christifidelibus ad libitum eligendo, concedimus in Domino ac largimur. Ut vero christifideles iidem huiusmodi bonum adipiscantur, memorato Tarbiensium et Lourdensium Episcopo facultatem facimus aliquos in sua dioecesi presbyteros saeculares vel cuius-

¹ Te določbe svetega leta naj dušni pastirji na primeren način vernikom oznanijo!

² AAS 1933, št. 3, str. 57.

vis Ordinis, Congregationis atque Instituti regulares, ad sacramentales fidelium confessiones excipiendas deputandi, eosdemque christifideles rite dispositos in foro tantum conscientiae absolvendos ab omnibus censuris et casibus Sedi apostolicae reservatis, imposita tamen cuilibet, arbitrio suo, paenitentia salutaris; exceptis dumtaxat casibus cum violatione secreti Sancti Officii, tum specialissimo modo Summo Pontifici reservatis, tum denique illis pro quibus, post quoque obtentam vi canonis 900 Codicis iuris canonici absolutionem, obligatio recurrendi ad Sacram Paenitentiarium Apostolicam adhuc manet, eiusdemque standi mandatis, iuxta decretum ipsius Sacrae Paenitentiariae quod die XVI mensis Novembris anno MDCCCXXXVIII editum est. Christifideles autem qui aliqua censura nominatim fuerint affecti, vel uti tales publice renuntiati, nequeant tamdiu hoc beneficio frui, quamdiu, prout de iure, in foro externo non satis fecerint. Si tamen contumaciam in foro interno deposuerint et rite dispositos se se ostenderint, ad finem dumtaxat plenariam Indulgentiam, quam concedimus, lucrandi, poterunt, remoto scandalo, absolvi cum onere se quamprimum etiam in foro externo ad tramitem iuris subiiciendi.

Illi vero Sacrorum antistiti, qui amplissimis hisce septuagesimi quinti anni occasione a mirabili apparitione Deiparae Immaculatae festivitatis, praedicta die XVI proximi mensis Iulii sanctum Missae sacrificium solemniter celebrabit, facultatem impertiendi tribuimus, Nostro nomine et auctoritate, post ipsam sollemnem commemorationem, servatis servandis, apostolicam christianis populo adstanti cum plenaria addita Indulgentia benedictionem. — Ordinationibus et constitutionibus apostolicis, aliisque contrariis non obstantibus cuiuslibet. — Volumus autem ut praesentium Litterarum exemplis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate vel officio constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die XI mensis Ianuarii anno MDCCCXXXIII, Pontificatus Nostri undecimo.

E. Card. Pacelli, a Secretis Status.

33.

Sacrae Poenitentiariae Apostolicae

I. Decretum, quo facultates extraordinariae Palaestinae confessariis Anno Sancto vertente conceduntur.¹

Ut iis locis, quae Dominicae Passionis ac Mortis veluti theatrum fuerunt, christifideles queant per proximam Anni Sancti celebrationem uberius frui divinae Redemptionis fructibus, Ssmus Dominus Noster Pius, divina Providentia Pp. XI, admotis Sibi precibus annuens, ac postulationi concedens ab infra scripto Cardinali Paenitentiariorum Maiore adhibitae, statuere benigne dignatus est ut — preter indulgentias in eorum favorem vigentes, qui sacra Palaestinae loca pie inviserint — singuli eiusdem regionis confessarii ab Apostolico Delegato, vel per se ipsum vel per Ordinarios deputati, has, quae sequuntur, extraordinarias facultates habeant per Iubilareum annum exercendas:

Possint pro foro conscientiae in actu sacramentalis confessionis et per se ipsi tantum absolvere paenitentes ab omnibus peccatis et censuris Sedi Apostolicae reservatis, imposita paenitentia salutaris aliisque iniunctis de iure iniungendis.

¹ AAS 1933, št. 3, str. 69.

Ne absolvant tamen, nisi in adiunctis atquae ad praescriptum can. 2254 C. I. C., eos qui irretiti sint aliqua censura vel Romano Pontifici personaliter vel specialissimo modo Apostolicae Sedi reservata. Ne absolvant pariter, nisi in adiunctis can. 900, illos qui in casum inciderint Sanctae Sedi reservatum ad normam decreti Sacrae Paenitentiariae Apostolicae die 16 Novembris 1928 (cfr. *Acta Ap. Sedis*, vol. XX, pag. 398); vi cuius decreti tamen, post etiam obtentam absolutionem, obligatio adhuc viget ad Sacram Paenitentiarium recurrendi eiusque mandatis obtemperandi.

Christifideles autem, qui aliqua censura fuerint nominatim affecti vel uti tales publice renuntiati, nequeant tamdiu hoc beneficio frui, quamdiu in foro externo non satisfecerint prout de iure. Si tamen contumaciam in foro interno deposuerint, poterunt, remoto scandalo, in foro sacramentali interim absolvi, cum onere quamprimum se subiiciendi etiam in foro externo ad tramitem iuris. Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex Sacra Paenitentiarium, die XII mensis Ianuarii anno MDCCCXXXIII.

L. Card. Lauri, Paenitentiarium Maior.

L. ✠ S.

L. Teodori, Secretarius.

II. Decretum, quo indulgentiae augentur pio exercitio annexae, quod feria sexta ad sacri aeris pulsum perficitur in memoriam D. N. J. Ch. morientis.¹

Summus Pontifex fel. rec. Benedictus XIV, per Apostolicas Litteras in forma Brevi »Ad Passionis« die XIII mensis Decembris anno MDCCXXXIX datas, iussit singulis feriis sextis hora tertia post meridiem, curâ omnium ecclesiarum rectorum totius catholici orbis, aera sacra pulsanda esse in memoriam D. N. Iesu Christi morientis; itemque christifidelibus qui eadem hora quinquies »Pater, Ave«, ad mentem Sanctitatis Suae orantes, recitavissent, partialem centum dierum indulgentiam benigne concessit.

Die autem XX huius mensis Sanctissimus D. N. Pius, divina Providentia Pp. XI, in audientia infra scripto Cardinali Paenitentiarium Maiori concessa, faustam occasionem nactus maximi extra ordinem Iubilaei ab Se recens indicti, eoque consilio ductus ut fidelium pietatem erga Dominicam Passionem magis magisque augeret, eosque omnes ad eandem recolendam meditandamque excitaret quo potissimum die humani generis Redemptor, in cruce pendens, semet ipsum aeterno Patri placationis hostiam obtulit, hoc benigne dilargiri dignatus est, ut scilicet quisquis, ad huius aeris pulsum, feria sexta et quavis hora, secundum locorum consuetudinem (quemadmodum iam p. m. Leo XIII, die XV mensis Maii anno MDCCCLXXXVI concesserat) flexis genibus, si commode fieri possit, quinquies »Pater, Ave« recitaverit, adiuncta insuper ad Summi Pontificis mentem precatiuncula »Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi etc.« vel alia eiusmodi, has, quae sequuntur, indulgentias lucrari possit: a) partialem decem annorum quavis feria sexta, cum pium exercitium, quod diximus, saltem corde contrito peregerit; b) plenariam, statutis condicionibus, si per integrum mensem singulis feriis sextis idem exercitium rite perfecerit.

Id vero in perpetuum valiturum absque Apostolicarum in forma Brevi Litterarum expeditione; contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Paenitentiariae, die XXX mensis Ianuarii anno MDCCCXXXIII.

L. Card. Lauri, Paenitentiarium Maior.

L. ✠ S.

L. Teodori, Secretarius.

¹ AAS 1933, št. 3, str. 70.

III. Decretum de indulgentiis recitationi annexis precationis »Angelus Domini« vel alius precis, ut infra notatur.¹

Per Apostolicas Litteras in forma brevi Iniunctae Nobis die XIV mensis Septembris anno MDCCXXIV datas, Summus Pontifex s. m. Benedictus XIII, pro sua in Deiparam Virginem pietate, ut mortalium animi cum primo diluculo, tum meridiano tempore, tum denique sub vesperam ad eam amoris ergo se converterent, iis omnibus qui qualibet e supra memoratis horis, ad sacri aeris pulsum, positis genibus, precationem »Angelus Domini«, tribus adiectis salutationibus angelicis »Ave Maria«, pie recitavissent, indulgentias benigne concessit.

Decursu vero temporis, Summi Pontifices p. r. Benedictus XIV, Pius VI, ac Leo XIII concessionem eiusmodi submutarunt, cum ad precem ipsam quod attinet, — pro eadem tempore paschali antiphonam »Regina Caeli« substituendo, aut iis, qui legere non possent vel nescirent, recitationem quinque salutationum angelicarum »Ave Maria« — tum ad modum et ad tempus quod pertinet ipsius recitationis.

In praesens autem Ssmus D. N. Pius divina Providentia Papa XI, eadem pietate incensus ac Decessores Sui erga Immaculatam Virginem Mariam, eoque consilio ductus ut maiorem populi christiani in hac etiam prece recitanda refoveat unitatem, quae idcirco sacratissimo Virginis Cordi grata est, quod cum divinae Redemptionis mysteriis, piaculari hoc anno sollemniter commemorandis, tam arcte coniungitur, in audientia die III huius mensis infra scripto Cardinali Paenitentiario Maiori concessa, indulgentias pio huic exercitio annexas augere dignatus est, ea, quae sequuntur, decernens:

Omnes christifideles, qui vel proprio horae momento, quemadmodum per Summum Pontificem Benedictum XIII praescriptum fuerat, vel cum primum postea potuerint, precationem »Angelus Domini« cum statuta Oratione, aut, pro temporis ratione, antiphonam »Regina caeli« item cum usitata Oratione, aut demum quinque salutationes angelicas »Ave Maria« pie recitaverint, partialem decem annorum indulgentiam toties lucrari posse, quoties pium hoc exercitium saltem corde contrito perfecerint, atque plenariam indulgentiam statis condicionibus, si id per integrum mensem peregerint.

Praesentibus, absque Apostolicarum Litterarum expeditione, in perpetuum valituris; contrariis quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Paenitentiariae, die XX mensis Februarii, anno MDCCCXXXIII.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

IV. Decretum, quo pium exercitium, quod »Horam sanctam« vocant, indulgentiis ditatur.²

Iam diu invectum est largiusque in christianum populum inductum pium illud precandi genus, quod vulgo »Horam Sanctam« vocant, quodque eo potissimum spectat, ut Iesu Christi Passionem et Mortem in fidelium animos revocet et ad flagrantissimum eius amorem, quo ductus divinam Eucharistiam suae Passionis memoriam instituit, meditandum colendumque ita eos excitet, ut sua ceterorumque hominum admissa eluant atque expient.

¹ AAS 1933, št. 3, str. 71.

² AAS 1933, št. 6, str. 171.

Quapropter Ssmus. D. N. Pius. div. Prov. XI, cum indictum haud ita pridem Annum Sanctum, undevicesimo exeunte saeculo a peracta humani generis Redemptione, non alio modo auspiciari exoptat, quam sollemnem eiusmodi celebrationem supplicationemque in Vaticana Basilica participando, tum hanc opportunitatem nactus, in audientia infra scripto Cardinali Paenitentiario Maiori die XVIII mensis Martii anno MDCCCXXXIII concessa, id ipsum piacularis exercitium indulgentiis, quae sequuntur, ditare dignatus est:

1. plenaria christifidelibus omnibus, qui, rite confessi ac sacra Synaxi refecti, in quovis templo aut publico vel, pro legitime utentibus, semipublico oratorio, pium hoc exercitium per integram Horam participaverint itemque ad intentionem Suam oraverint;

2. partiali vero decem annorum iis qui, saltem corde contrito, publice vel privatim hoc peregerint.

Praesentibus, absque Apostolicarum Litterarum expeditione, in perpetuum valituris, contrariis quibilibet non obstantibus.

Datum Romae, ex aedibus S. Paenitentiariae, die 21 Martii 1933.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

V. Decretum, quo indulgentia ditatur invocatio quaedam ad SS. Redemptorem.¹

Die 23 Martii 1933

Sanctissimus Dominus Noster Pius divina Providentia Papa XI, in Audientia infrascripto Cardinali Paenitentiario Maiori concessa, benigne elargiri dignatus est Indulgentiam partialem trecentorum dierum, a christifidelibus lucrandam quoties invocationem »Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni, quos pretioso Sanguine redemisti« saltem corde contrito recitaverint. Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Brevis expeditione. Contrariis quibilibet non obstantibus.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

I. Teodori, Secretarius.

34.

Naznanilo o sprejemu v kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru za šolsko leto 1933/34.

Glede sprejema v kn.-šk. dijaško semenišče za prihodnje šolsko leto 1933/34 se naznanja sledeče:

Pogoje za sprejem je škofijska sinoda l. 1900 določila takole:

»§ 69. Alumni in seminarium non suscipiuntur, nisi qui legitimo matrimonio in dioecesi Lavantina oriundi, moribus probi, corpore sani, aetate non iusto proveciores et sua indole et voluntate spem attulerint, eos ecclesiae Lavantinae sacro ministerio perpetuo se tradituros esse.« (Actiones et constitutiones Syn. dioec. anno sacro 1900 institutae et peractae, pag. 456.)

Z ozirom na to sinodalno določbo in na sedanje razmere veljajo sledeči pogoji:

¹ AAS 1933, št. 6, str. 172.

1. Poklic za duhovniški stan.
2. Prošnjiki morajo biti zakonski sinovi dobrih krščanskih staršev ter lepega vedenja.
3. Telesno zdravje.
4. Prošnjiki se le tedaj morejo upoštevati, če so vsaj z dobrim uspehom dovršili osnovno šolo ali kak gimnazijski razred.
5. Glede na starost imajo prednost tisti, ki po dovršenem VIII. gimnazijskem razredu še ne bodo prestopili 21. starostnega leta.
6. Vsak gojenec mora biti preskrbljen s potrebno obleko in perilom. Kaj mora vse imeti, se bo prošnjiku naznanilo obenem z rešitvijo prošnje na priloženem »naročilu«. Stroške za učne knjige, šolske potrebščine, za zdravnika morajo poravnati gojenci sami, ozir. njihovi starši ali namestniki.
7. Prošnji za sprejem naj se priložijo: krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, ubožni list in zdravniško izpričevalo. Prosilci, katerih prošnje se ugodno rešijo, morajo podati pismeno izjavo ali obveznico, podpisano tudi o njihovih staršev ali od varuha in sopolpisano od dveh zanesljivih prič, s katero se prosilci sami skupno s svojimi starši, oziroma varihom in kakim drugim dobrotnikom obvežejo, da bodo preskrbovali nino letnih Din 4000.— povrnili semeniški blagajni v slučaju, da bi gojenec iz lastne krivde ne postal duhovnik lavantinske škofije. V vsoto Din 4000.— se v takem slučaju seveda všteje znesek, ki se za gojenca morebiti plačuje v semeniško blagajno tekem vsakega šolskega leta. Obrazec za to obveznico se bo priložil rešitvi prošnje.

Prošnje za sprejem v kn.-šk. dijaško semenišče se morajo vložiti najdalje do 31. julija t. l. potom pristojnih župnih uradov na kn.-šk. ordinariat v Mariboru. Župnijski uradi naj vestno poročajo o nravnem obnašanju prošnjikov, njihovi nadarjenosti, njihovih domačih, v kakšnem gnotnem stanju se nahajajo starši ali sorodniki prošnjikov in koliko bi mogli za gojenca letno prispevati. Tudi naj župnijski uradi poročajo, če so prošnjiki glede na zdravje in postavo po njihovem mnenju sposobni za vzvišeni duhovski poklic. Ravnateljstvu dijaškega semenišča se naroča, da poizveduje še posebej o vsakem prošnjiku z vprašalno polo, ki se pošlje v izpolnitev prošnjikovemu župniku ali kaki drugi zanesljivi osebi.

Ker kn.-šk. dijaško semenišče ne more izhajati s svojimi dohodki, bodo starši morali tudi letos, kakor doslej, za vsakega gojenca plačevati neki letni prispevek, čigar višina se bo določila za vsakega gojenca posebej z ozirom na njegove premoženjske razmere.

Z zakonom o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o srednjih šolah z dne 20. julija 1931 so zopet vpeljeni sprejemni izpiti. Ti izpiti se vršijo ob koncu šolskega leta v času od 23. do 27. junija. Dan določi gimnazijsko ravnateljstvo. § 55.a omenjenega zakona se glasi: »Sprejemni izpit opravljajo učenci, ki so dovršili četrti razred osnovne šole brez slabe ocene in imajo iz vedenja najmanj oceno: dobro. Razen tega morajo dokazati z ispiskom iz rojstnih knjig, da so dovršili ali da dovrše v tem koledarskem letu 10 do 13 let.«

Pripomni se, da je bolje, ako dečki pred vstopom v gimnazijo obiskujejo osnovno šolo 5 let.

Z ozirom na to naj gg. dušni pastirji že sedaj mislijo na to, kateri dečki bi bili primerni za gimnazijske študije in za dijaško semenišče, in se naj o vsem potrebnem pravočasno s starši dogovorijo. Gledajo naj tudi na to, da kljub gospodarski stiski ne bo padel dotok gimnazijcev z dežele.

Vsi dečki, ki pridejo delat sprejemni izpit na mariborsko klasično gimnazijo in mislijo prositi za sprejem v dijaško semenišče, naj se po opravljenem izpitu osebno predstavijo ravnateljstvu semenišča, Korošceva ul. 12 (nasproti klasični gimnaziji). Vsi ostali prošnjiki pa naj to storijo zadnji teden julija, od 25. do 31.

Slovstvo.

1. Raztreseno klasje. Štiriintrideset različnih govorov. V stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani govoril dr. Mihael Opeka, stolni kanonik in učitelj homiletike na vseučilišču v Ljubljani. II. zvezek. V Ljubljani 1933. Prodajalna H. Ničmanova. Cena broš. 24 Din, polplatno 32 Din.

Sicer prinaša ta zvezek, enako kakor prvi, priložnostne govore, a snov je splošno uporabna. Med drugim se govori o dobrodelnosti, o pokori, o zvezdi vere, o Družbi za razširjenje vere, o poslušanju božje besede, o moči sv. Jožefa, o časti sv. križa, o treznosti (dva govora), o peklu, o sv. Frančišku Asiškem, o smrti, o sv. rožnem vencu in h koncu dva govora o veličastnih slavnostih ob evharističnem kongresu v Chicagu l. 1926., ki se ga je pisatelj sam udeležil.

Tako je dostavil g. pisatelj zadnje kamene k dragoceni stavbi svojih 359 govorov, v katerih je z njemu lastno jasnostjo in jedrnatostjo v dovršeni retorični obliki obdelal vse obširno polje katoliškega verskega, нравnega in zakramentalnega nauka. V 12 letih nam je podaril 24 zvezkov cerkvenih govorov. Najboljša zahvala g. pisatelju za njegov trud bo pač ta, ako bodo duhovniki njegove govore premeditirane in na krajevne razmere aplicirane modro uporabljali Bogu v slavo in dušam v blagor.

2. Nedeljske misli. Spisal Vital Vodusek. V Ljubljani 1933. Samozaložba. Vez v platno stane 32 Din.

Splošna je tožba, da zlasti inteligentni in mestni ljudje ne poslušajo več radi naših pridig. Gotovo je vzrokov več, a ne najzadnji bo pač ta, da slog naših pridig ne odgovarja duševnemu razpoloženju sodobnega človeka. Preveč pridigarski se zdé naši verski govori mnogim že po zunanji obliki.

Vital Vodusek je skušal stare evangelijske resnice za vse nedelje cerkvenega leta obdelati na nov, bolj sodoben način, da bi tako vzbudil zanimanje za verske probleme tudi pri onih, ki jih naše pridige več ne zajemajo. Njegove misli so originalne in naravnost silijo k nadaljnjemu razmišljanju. Niso to izdelani govori, niti meditacije v starem slogu, pač pa nudijo tako za pridige kakor za premišljevanja duhovniku izvirnih misli.

Tudi naj bi skušal duhovnik spraviti te »Nedeljske misli« v roke inteligentom in dijakom, ki jim bo ta tudi na zunaj okusno opremljena knjižica brezdvomno ugajala.

3. Zdravje bolnikov. Šmarnice z obrednikom za naše drage bolnike. Spisal profesor dr. Ivan Tul, spiritual v bogoslovnem semenišču v Gorici. — Od pisatelja Šmarnic »Kraljica vernih duš«, ki so bile naznanjene in priporočene v Oglasniku lav. škofije 1931, VI, str. 43 in 1932, II, str. 24, je došlo obvestilo, da je izdal »v interesu dušnega pastirstva« zgoraj označeno novo knjigo. Prva jamči za drugo, da je ta enako izpodbudna, tolažljiva, za duhovnike in vernike praktično porabljiva. Priporoča se v nakup potom naših domačih knjigarn.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 24. aprila 1933.